

LOKALNA SAMOUPRAVA U KANTONU SARAJEVO

**MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE KANTONA
SARAJEVO**

TRENUTNI USTROJ KANTONA SARAJEVO

- DEVET GRADSKIH OPĆINA, KAO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE
- GRAD SARAJEVO, KAO JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE

USTAVNI OSNOV ZA OSNIVANJE GRADA SARAJEVA

➤ Član VI.B. Organizacija Sarajevo - Ustav Federacije BiH (Amandman XXVI iz 1997. godine)

1. U Kantonu Sarajevo osniva se Grad Sarajevo kao jedinica lokalne samouprave.

Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.

2. Sastav i način odlučivanja organa Grada Sarajeva održava multietničnost i posebnost Grada Sarajeva kao glavnog grada Federacije Bosne i Hercegovine.

3. *Nadležnost, organizaciona struktura i način odlučivanja organa Grada Sarajeva utvrđuju se Ustavom Kantona, kantonalnim zakonima i Statutom Grada, u skladu sa ovim ustavom.*

USTROJ KANTONA SARAJEVO- USTAV KANTONA SARAJEVO

► 4.Ustava Kantona Sarajevo-Teritorij Kantona

Teritorij Kantona obuhvata područja općina Centar Sarajevo, Hadžići, Ilidža, Ilijaš, Novi Grad Sarajevo, Novo Sarajevo, Stari Grad Sarajevo, Trnovo i Vogošća,

► Član 4a. Stav 1.Ustava Kantona Sarajevo(Amandman I iz 1997.godine)

U Kantonu Sarajevo općine Centar, Novi Grad, Novo Sarajevo i Stari Grad čine Grad Sarajevo (u daljem tekstu:Grad) kao jedinicu lokalne samouprave.

Nadležnost i unutrašnja organizacija Grada uređuje se Statutom Grada.

Statut Grada uređuje i pitanja od vitalnog nacionalnog interesa.

OPĆINE U USTAVU KANTONA SARAJEVO

Član 35.- Obrazovanje općina

Na području Kantona obrazuje se više općina kao jedinica lokalne samouprave, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi i zakonu i drugim propisima Federacije.

Broj i teritorijalni obuhvat općina određuje se propisima koje donosi Skupština. U postupku obrazovanja općina, obavezno je pribavljanje mišljenja građana, putem referenduma na dijelu Kantona koji se želi organizirati u posebnu općinu.

Član 36.-Nadležnosti općina

Nadležnosti općina proizilaze iz njihovog statusa kao jedinica lokalne samouprave. Općine mogu imati izvorne nadležnosti i nadležnosti koje im prenese kanton posebnim propisom sukladno ovom ustavu.

Općine na području kantona mogu imati različite nadležnosti, ovisno od globalne politike funkcioniranja i razvoja Kantona, te od ekonomskog, prostornog i drugog položaja pojedinih općina.

Radi obezbjeđivanja efikasnosti i jedinstva u funkcioniranju vlasti, općine su u vršenju svojih nadležnosti obavezne ostvarivati međusobnu suradnju kao i suradnju sa vlastima Kantona.

Općine donose svoj statut sukladno ovom Ustavu i Ustavu Federacije.

EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 2.-Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom.

Član 4. Djelokrug lokalne samouprave

1. Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni ustavom ili statutom, time se, međutim, ne spriječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.
2. Lokalne vlasti će, u granicama zakona, imati puno diskreciono pravo da provode svoje inicijative u vezi sa svim stvarima koje nisu isključene iz njihove nadležnosti, niti stavljene u nadležnost neke druge vlasti.
3. Javni poslovi će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa oobimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.
4. Prava povjerena lokalnim vlastima će po pravilu biti puna i isključiva. Ona ne smiju biti uskraćena ili ograničena od strane neke druge – centralne ili regionalne vlasti, osim u slučajevima predviđenim zakonom.
5. U slučajevima prenošenja ovlašćenja sa centralnih i regionalnih na lokalne vlasti, lokalnim vlastima će, u što je moguće većoj mjeri, biti dozvoljeno da prilagođavaju njihovo provođenje u lokalnim uslovima.
6. Lokalne vlasti će biti konsultovane, u najvećoj mogućoj mjeri, pravovremeno i na odgovarajući način, u procesu planiranja i donošenja odluka o svim stvarima koje ih se direktno tiču.

Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

► Član 60.stav 2.

U Kantonu Sarajevo, ustavom, zakonom i statutom, uredit će se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u sastavu Grada Sarajeva, kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona.

(“Službene novine Federacije BiH”, broj 49/06 i 51/09)

Presude Ustavnog suda Federacije BiH

► Presuda Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-14/09 od 12.10.2010. godine

Utvrđuje se da je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samoupravu Općine Centar Sarajevo, jer nije postupio prema odredbama člana 58, 59. i 60. Zakona o načelima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 49/06).

(nije u zakonom propisanom roku donio zakon o lokalnoj samoupravi, odnosno uskladio postojeći Zakon o lokalnoj samoupravi-broj 22/00-Prečišćeni tekst)

Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH broj U-21/09 od 27/09.2010. godine

- povređuje se pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporene odluke nisu poštovale nadležnosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine koje se odnose na zajedničku infrastrukturu i javni promet:
- **Zakon o privremenom korišćenju javnih površina na području Kantona Sarajevo**
- **Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta na području Kantona Sarajevo**
- **Odluka o utvrđivanju lokalnih cesta od interesa za općine na području Kantona Sarajevo**

**Djelimična presuda Ustavnog suda
Federacije BiH,
broj U-21/09 od 21. oktobra 2015. godine**

Utvrđuje se da **Zakon o komunalnim djelatnostima** ("Službene novine Kantona Sarajevo", br.: 31/04, 21/05 i 36/14) i **Zakon o komunalnoj čistoći** ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 11/97), povrijeđuju pravo Grada Sarajeva na lokalnu samoupravu, jer osporeni zakoni nisu poštovali nadležnosti i odgovornosti gradskih vlasti u skladu sa Amandmanom XVI na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, i jer prilikom donošenja ovih zakona, nije postupljeno u skladu sa čl. 3. i 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi i čl. 56., 59. i 60. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.: 49/06 i 51/09).

Iz obrazloženja

Ustavni sud Federacije je također utvrdio da u konkretnom slučaju ne postoje opravdani razlozi iz kojih bi se donosiocu osporenih zakona utvrdila prijelazna rješenja iz člana IV.C.12.b) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, pa se od dana objavljivanja ove presude, **osporeni Zakon o komunalnim djelatnostima i Zakon o komunalnoj čistoći ne mogu primjenjivati.**

(„Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 5/16) od 22.1.2016.godine

Iz obrazloženja

Ustavni sud Federacije je stanovišta da komunalne djelatnosti uključujući i komunalnu čistoću, a koje su predmet regulisanja osporenih zakona, nesumnjivo spadaju u javne poslove koji će se po pravilu i prije svega, **vršiti od onih vlasti koje su najbliže građanima**, u konkretnom slučaju, i od strane gradskih vlasti, te da njihovo zakonsko regulisanje uzimajući u obzir osnovna ustavna određenja a posebno djelokrug Grada Sarajeva kao jedinice lokalne samouprave u skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, **nipošto ne pretpostavlja i cijepanje postojećih tehnološko-tehničkih cjelina i zajedničke infrastrukture i javnih službi**

► (vode, kanalizacije, prikupljanja otpada, grijanja, gasa, tržnica, javnih parkova, vatrogasne brigade, zdravstvene i lokalne zdravstvene službe, sportskih i drugih objekata, grobalja i sl.), **za koje su nesumnjivo nadležne i gradske vlasti**, odnosno i Grad Sarajevo, nego i istovremene zahtjeve za kritičko **preispitivanje postojeće koncepcije Grada Sarajeva** kao jedinice lokalne samouprave koja predstavlja urbanu, infrastrukturnu cjelinu povezanu svakodnevnim potrebama stanovništva.

AMANDMANI NA USTAV KANTONA SARAJEVO KAO PREDUSLOV ZA DONOŠENJE ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

- Preispitivanje i eventualno utvrđivanje **novog teritorijalnog obuhvata** Grada Sarajeva u Ustavu Kantona Sarajevo (provođenje Djelimične presude Ustavnog suda Federacije BiH)
- **Utvrđivanje nadležnosti** Grada Sarajeva u Ustavu Kantona Sarajevo (usklađivanje sa članom VI.B. Organizacija Sarajevo Ustava Federacije BiH)
 - ili
- **Zadržavanje teritorijalnog obuhvata i utvrđivanje nadležnosti** Grada Sarajeva u Ustavu Kantona (usklađivanje sa članom VI.B. Organizacija Sarajevo Ustava Federacije BiH)

OSNOV I RAZLOZI ZA UTVRĐIVANJE NOVOG TERITORIJALNOG OBUHVATA GRADA SARAJEVA

- **Ustav Federacije BiH**-Ustavom Kantona Sarajevo bit će uređeno koje općine ulaze u sastav Grada Sarajeva.
- **Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH**, broj U-21/09 od 21. oktobra 2015.godine - ističe potrebu nalaženja optimalnog modela teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, općina u njegovom sastavu kao i općina koje nisu u sastavu Grada Sarajevo, njihovih međusobnih odnosa i načina finansiranja, a radi obavljanja komunalnih djelatnosti koje predstavljaju tehnološko-tehničke cjeline i zajedničke infrastrukture i javne službe

Nadležnosti gradskih vlasti u Ustavu Federacije BiH

VI. A. GRADSKE VLASTI (Amandman XVI i Amandman C)

► **Odgovornosti grada obuhvataju:**

a) finansije i poresku politiku, u skladu sa federalnim i kantonalnim zakonima,

b) zajedničku infrastrukturu,

c) urbanističko planiranje,

d) javni promet,

e) druge nadležnosti koje gradu povjeri kanton, odnosno koje prenesu općine.

► Grad ostvaruje prihode oporezivanjem, zaduživanjem i na drugi način, u skladu sa zakonom.

EVROPSKA POVELJA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Član 2.-Ustavna i zakonska osnova lokalne samouprave

Princip lokalne samouprave bit će utvrđen zakonodavstvom zemlje potpisnice i gdje je to moguće – ustavom.

Djelokrug lokalne samouprave - član 4. st. 1. i 3. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi

- Osnovna prava i dužnosti lokalnih vlasti bit će utvrđeni **ustavom ili statutom**, time se, međutim, ne spriječava prenošenje na lokalne vlasti prava i odgovornosti za specifične zadatke, u skladu sa zakonom.
- **Javni poslovi** će se po pravilu, vršiti prije svega od strane onih vlasti koje su najbliže građanima. Prilikom prenošenja odgovornosti na neke drugu vlast vodit će se računa o obimu i prirodi posla, kao i o zahtjevima efikasnosti i ekonomičnosti.

NADLEŽOST GRADA U ZAKONU O PRINCIPIMA LOKALNE SAMOUPRAVE FEDERACIJE BIH

- ▶ Član 3.-Lokalna samouprava se organizira i ostvaruje u **općinama i gradovima kao jedinicama lokalne samouprave**
- ▶ Član 8.-detaljno utvrđuje **djelokrug** jedinica lokalne samouprave
- ▶ Čl.33.-37.-detaljno reguliše **finansiranje i izvore prihoda** jedinica lokalne samouprave
- ▶ Član 38.-Raspodjela sredstava jedinicama lokalne samouprave vršit će se na osnovu kriterija i formula za dodjelu koji će biti utvrđeni **posebnim zakonom**, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja.
- ▶ Član 59.-**Prijenos poslova i nadležnosti** dodijeljenih ovim zakonom, kao i odgovornost jedinica lokalne samouprave za njihovo vršenje, počet će **istovremeno s prijenosom sredstava** potrebnih za njihovo obavljanje.
- ▶ Član 60.-U Kantonu Sarajevo, **ustavom, zakonom** i statutom, urediće se pitanja nadležnosti i teritorijalne organizacije Grada Sarajeva, opština u sastavu Grada Sarajeva, kao i opština koje nisu u sastavu Grada Sarajeva, njihovi međusobni odnosi i način finansiranja, s obzirom na specifičnosti organizacije Sarajeva, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja ovog zakona. (rok 7.09.2007.godine)

NOVI PRIJEDLOG NADLEŽNOSTI GRADA SARAJEVA U USTAVU KANTONA SARAJEVO (PREMA PREDLOŽENIM AMANDMANIMA)

- osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- donošenje budžeta Grada i organizovanje efikasne gradske uprave prilagođene potrebama Grada;
- donošenje programa i planova razvoja Grada i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
- utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji Grada i rješavanje u upravnom postupku u oblasti građenja, u skladu sa zakonom;

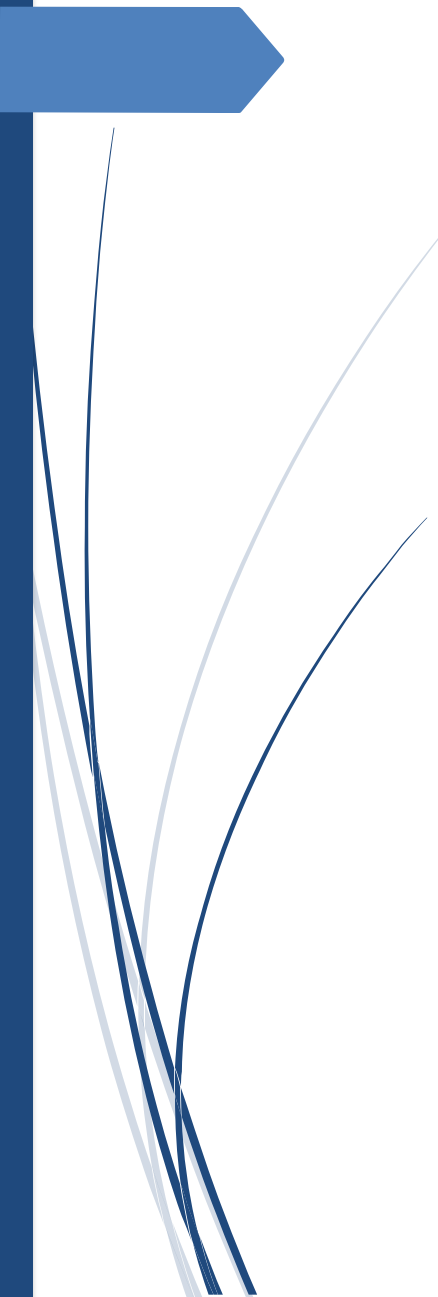

➤ utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za Grad, upravljanje prirodnim resursima od značaja za Grad i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;

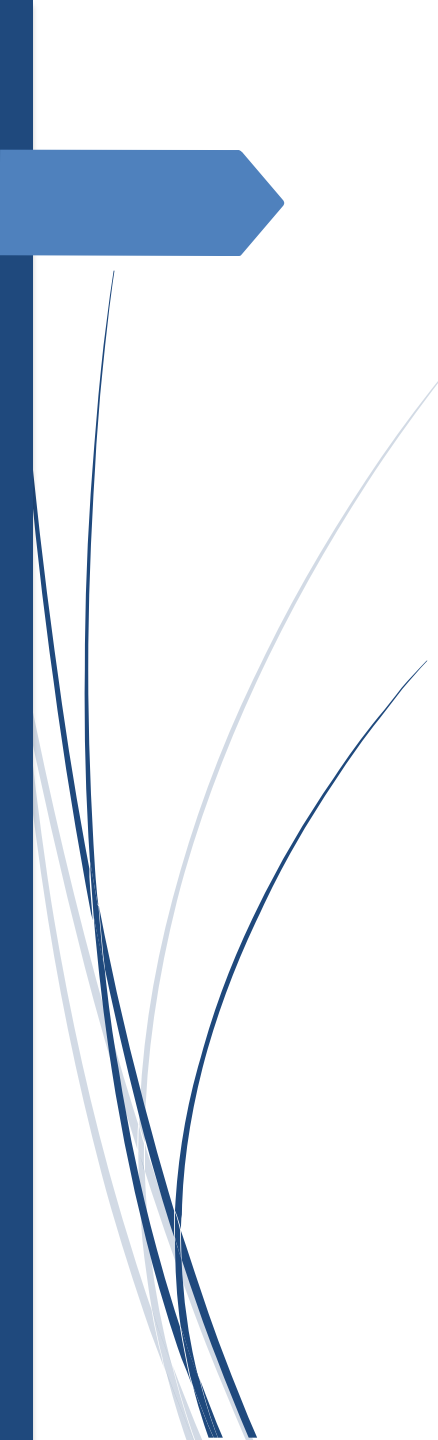
➤ **upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata zajedničke (gradske) komunalne infrastrukture:**

1. grijanje, vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
2. održavanje javne čistoće;
3. gradska groblja;
4. mostovi od posebnog značaja za Grad ;
5. gradska ulična rasvjeta;
6. gradska javna parkirališta;
7. gradski parkovi;
8. organizovanje i unapređenje gradskog javnog prevoza;

-
- upravljanje i raspolaganje imovinom Grada;
 - odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu Grada i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu Grada, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području Grada, obezbjeđivanje sredstava za radove radi zaštite objekata od kulturno-istorijskog značaja na području Grada, uređivanje i obezbjeđivanje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja Grad, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu Grada i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
 - određivanje imena ulica i trgova na području Grada;

-
- donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja na području Grada;
 - osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta od značaja odnosno posebnog interesa za Grad ;
 - utvrđivanje osnova zajedničke politike razvoja kulture , fizičke kulture , sporta, odmora i rekreacije građana na području Grada i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za Grad;
 - analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;

-
- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada
 - uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti Grada;
 - raspisivanje referendumu za područje Grada;
 - raspisivanje samodoprinosa, javnog zajma i odlučivanje o zaduženju Grada;
 - osnivanje i obezbjeđivanje uslova rada gradskih radio i TV stanica, štampanih glasila i drugih sredstava javnog informisanja;
 - podsticanje razvoja civilnog društva;
 - zaštita životinja.
 - Obavljanje pojedinih poslova Grad može, u skladu sa zakonom, povjeriti ustanovama, privrednim društvima, drugim pravnim licima i obrtnicima.

Kanton je u obavezi da izvrši izmjene Ustava Kantona Sarajevo, kao preduslov za donošenje Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o pripadnosti javnih prihoda

Obaveza donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi proizilazi iz:

- ▶ Evropska povelja o lokalnoj samoupravi
- ▶ Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH
- ▶ Presuda Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-14/09 od 12.10.2010. godine
- ▶ Djelimična presuda Ustavnog suda Federacije BiH, broj U-21/09 od 27.09.2010. godine i Djelimična presuda Ustavnog suda broj U-21/09 od 21.10. 2015.godine

NACRT ZAKONA O LOKALNOJ SAMOUPRAVI

Sadržaj

Uređuju se pitanja organizovanja i ostvarivanja lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, u skladu sa ustavom, zakonom i Evropskom poveljom o lokalnoj samoupravi. Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom **primjenjuju se** odredbe Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine.

► **Nema potrebe pitanja koja su detaljno regulisana prepisivati iz federalnog Zakona o principima lokalne samouprave**

Organizovanje i ostvarivanje lokalne samouprave

U Kantonu Sarajevo lokalna samouprava se organizuje i ostvaruje u: općinama na teritoriji Kantona i Gradu Sarajevu kao jedinicama lokalne samouprave, koje imaju svojstvo pravnog lica i pravo slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom i finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom.

Definicija lokalne samouprave

Lokalnu samoupravu, kao pravo i osposobljenost jedinica lokalne samouprave da, u granicama zakona, reguliraju i upravljaju određenim javnim poslovima na osnovu vlastite odgovornosti i u interesu lokalnog stanovništva, izvršavaju organi općine i Grada i građani, u skladu sa Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, ustavom, zakonom i statutom općine, odnosno Statutom Grada, po principu supsidijarnosti.

Statut

Općina i Grad imaju statut, kojim se, u skladu sa ustavom i zakonom, bliže uređuju:

- pitanja samoupravnog djelokruga općine i Grada,
- organizacija, ovlašćenja i način rada organa općine i Grada, međusobni odnosi općinskog i Gradskog vijeća i načelnika i gradonačelnika,
- javnost rada organa općine i Grada,
- osnivanje i rad mjesnih zajednica,
- oblici neposrednog odlučivanja građana o lokalnim poslovima,
- oblici međusobne saradnje općine i Grada i
- druga pitanja od značaja za ostvarivanje lokalne samouprave.

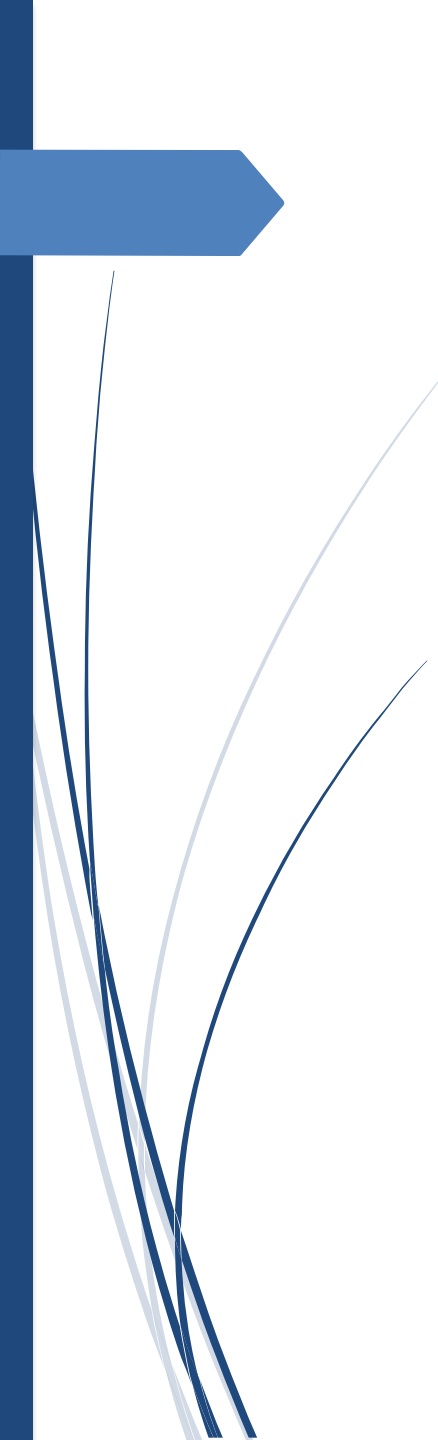
Imovina i finansiranje općine i Grada

Općina i Grad imaju pravo:

- na pokretnu i nepokretnu imovinu i
- na odgovarajuće izvore finansiranja kojima slobodno raspolažu u okviru svojih ovlaštenja,
- na sredstva za obavljanje delegiranih ili prenesenih poslova iz okvira prava i dužnosti Kantona,
- na odgovarajuće sopstvene finansijske izvore kojima mogu slobodno raspolagati u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom.

Općina i Grad ostvaruju prihode, u skladu sa zakonom:

- oporezivanjem,
- zaduživanjem i
- na drugi način

-
- U skladu sa utvrđenom fiskalnom politikom, kantonalnim zakonom se utvrđuju vrste poreza, naknada, doprinosa i taksi koji u cijelosti ili djelimično pripadaju općini i Gradu kao izvorni prihodi.
 - Jedan dio finansijskih izvora općina i Grad ostvaruju od lokalnih taksi i naknada čiju stopu samostalno utvrđuju u okviru zakona.
 - Svaki prenos novih nadležnosti sa Kantona na općinu i Grad prate finansijska sredstva potrebna za njihovo efikasno izvršavanje, sa imovinom koja je služila za obavljanje funkcija.

Samostalno raspolaganje imovinom i finansijskim sredstvima

Općina i Grad ima pravo:

- slobodnog i samostalnog raspolaganja svojom imovinom i
- samostalno raspoložu finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom.

Budžet općine i Grada finansiraju:

- poslovi iz samoupravnog djelokruga,
- poslovi uprave i
- preneseni poslovi kantonalne uprave

Izvori prihoda budžeta općine i Grada su:

- njihovi vlastiti javni prihodi,
- prihodi ostvareni raspodjelom javnog prihoda u Kantonu,
- grantovi viših nivoa vlasti, te
- drugi prihodi u skladu sa zakonom.

Raspodjela javnih prihoda Poseban kantonalni zakon

Posebnim kantonalnim zakonom uređuju se **kriteriji i formula za raspodjelu javnih prihoda** između Kantona , općine i Grada, uvažavajući princip solidarnosti i fiskalnog izjednačavanja i kriterije utvrđene federalnim zakonom kojim se uređuje pripadnost prihoda.

Simboli, pečati, praznici i priznanja

Općina i Grad imaju:

- svoje simbole, pečate, praznike i priznanja, čiji se sadržaj , oblik i način korištenja, obilježavanja i dodjeljivanja utvrđuje statutom , u skladu sa ustavom i zakonom.
- mogu imati grb i zastavu, čiji izgled i način korištenja utvrđuju svojim propisom .
- Općinsko vijeće i Gradsko vijeće, u skladu sa svojim propisom , može odobriti upotrebu grba fizičkim i pravnim licima, ako ocijeni da je to u interesu općine, odnosno Grada.

Upotreba jezika, pisma i ravnopravnost spolova

- ▶ U organima općine i Grada u upotrebi su službeni jezici i službena pisma u Federaciji Bosne i Hercegovine, a ostali jezici se mogu koristiti kao sredstvo komunikacije, u skladu sa zakonom.
- ▶ Odredbe ovog zakona odnose se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrebljene u tekstu zakona.

SAMOUPRAVNI DJELOKRUG OPĆINE I GRADA

Vlastite nadležnosti općine i Grada

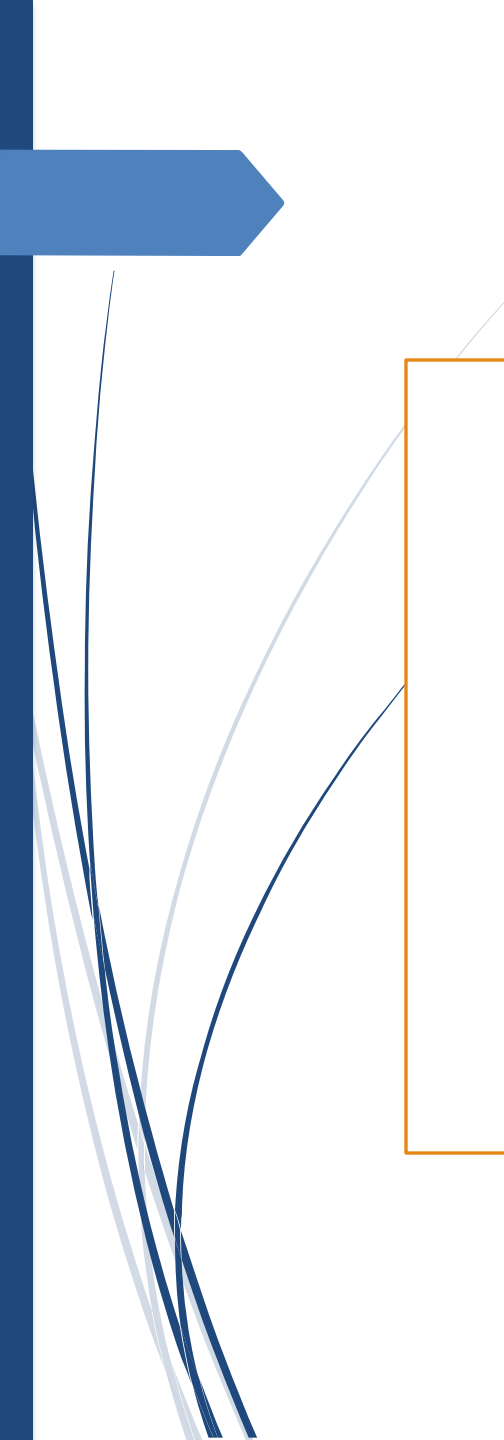
Općina i Grad **imaju vlastite nadležnosti**, ustanovljene ustavom i zakonom, i imaju pravo da se bave svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njihove nadležnosti niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti, na osnovu ustava i zakona.

Općina i Grad su **samostalni u odlučivanju o pitanjima iz vlastitih nadležnosti**, koje ne mogu biti ograničene ili uskraćene od kantonalnih vlasti, osim u slučajevima i u okvirima utvrđenim ustavom i zakonom.

Vlastite nadležnosti općine izvan teritorije Grada

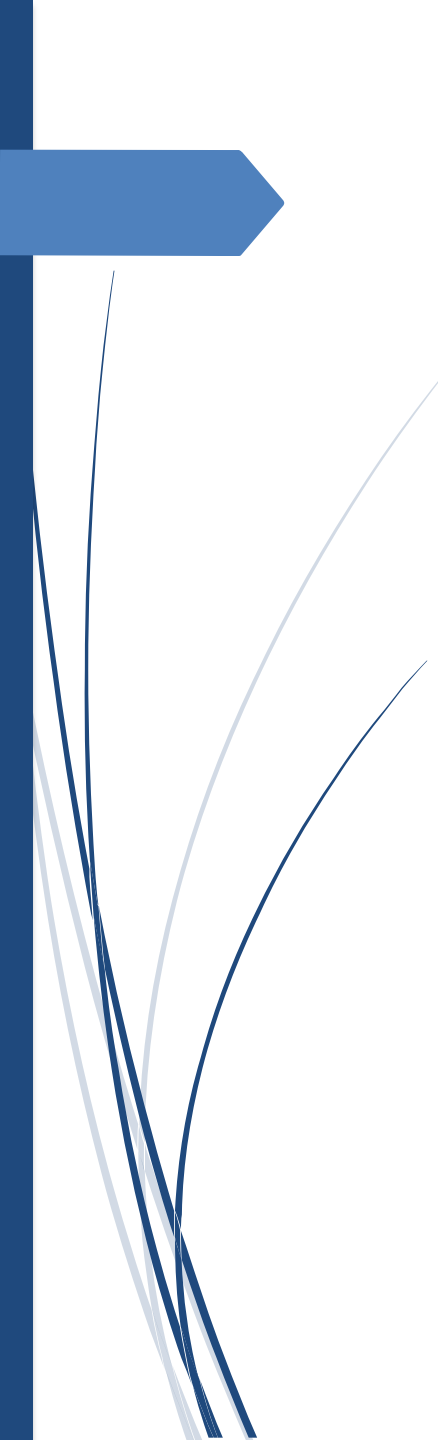
- ▶ osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- ▶ donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;
- ▶ donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;

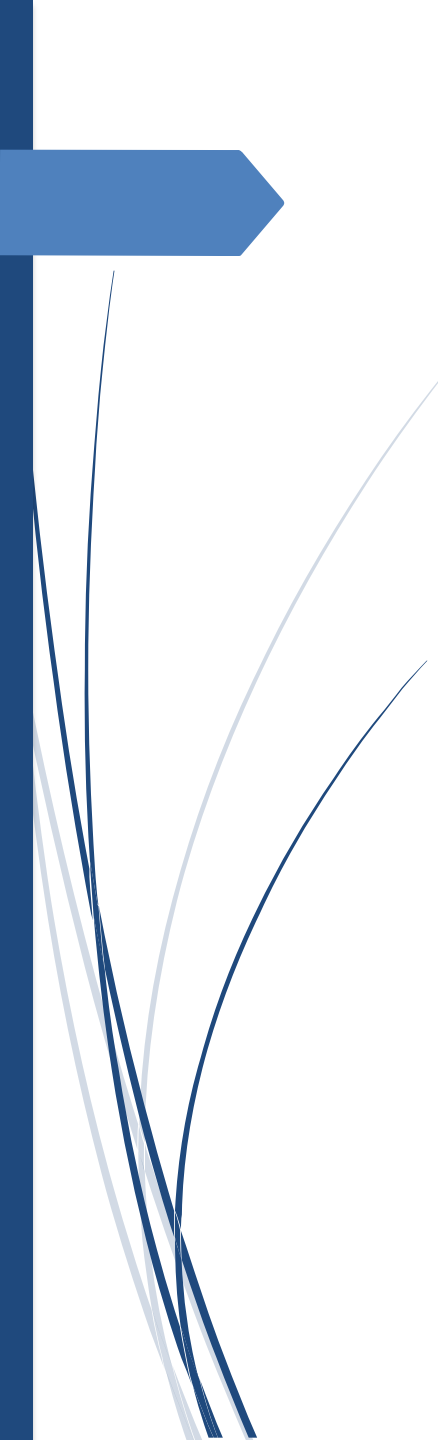
-
- utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji općine:
 - 1) davanje prethodnog mišljenja na Prostorni plan Kantona, prostorne planove posebnih područja Kantona, urbanističke planove za urbano područje Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi grad Sarajevo, Ilidža i Vogošća i urbano područje Hadžići, Trnovo i Ilijaš;
 - 2) donošenje regulacionih planova za područje općine i urbanističkih projekata;
 - 3) donošenje regulacionih planova koji u svom području planiranja obuhvataju prostore dviju općina ili Grada i općine koja nije u sastavu Grada;
 - 4) donošenje općinskog plana zaštite okoliša;

ALTERNATIVA tač. 1. - 4.

► utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;

Tač.1,do 4. se brišu

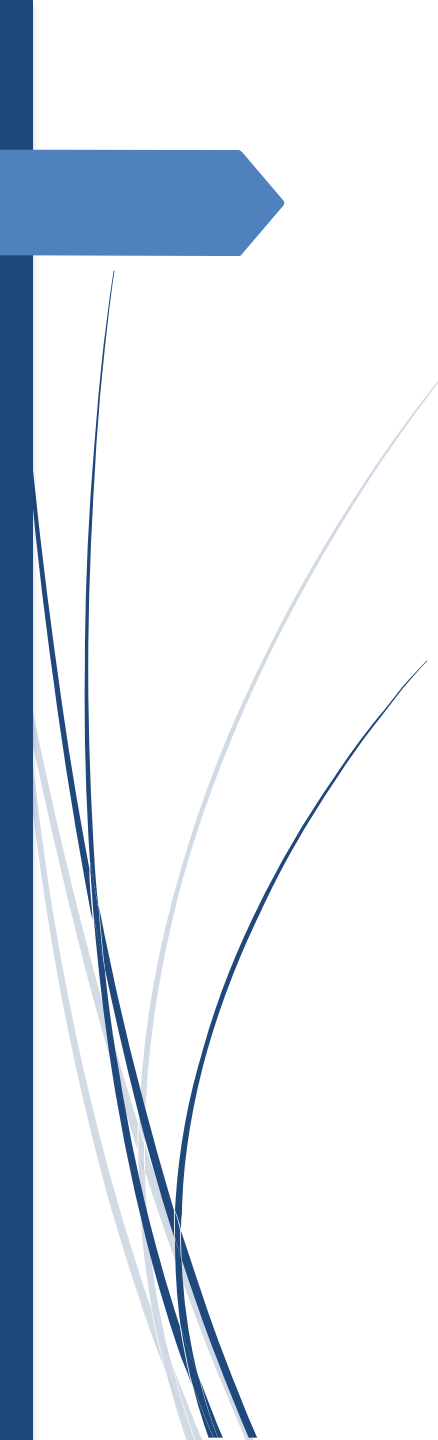
-
- rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;
 - odlučivanje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, propisivanje pravila održavanja reda u stambenim zgradama na području općine, obezbjeđivanje sredstava za radove hitnih intervencija u stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom, uređivanje i obezbjeđenje korištenja poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđivanje visine naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vršenje nadzora nad njihovim korištenjem;
 - utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu;

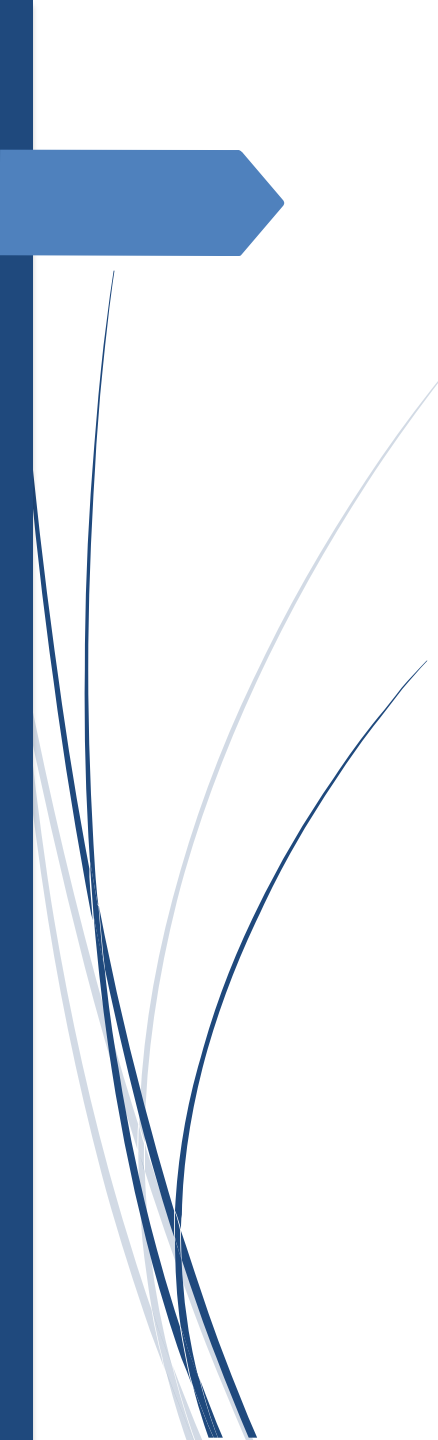
-
- utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;
 - upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
 - upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjele sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja;

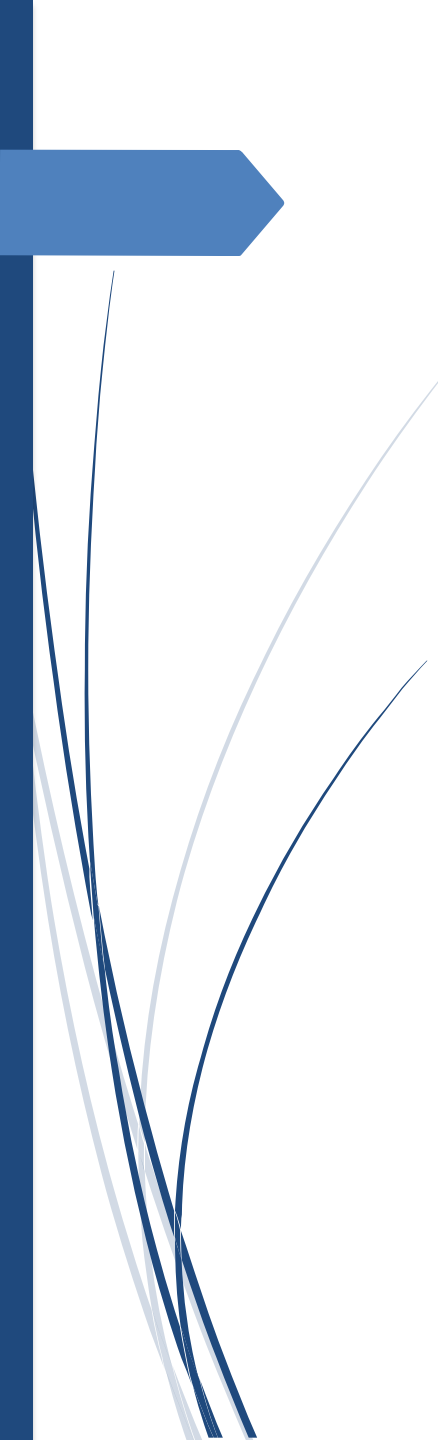

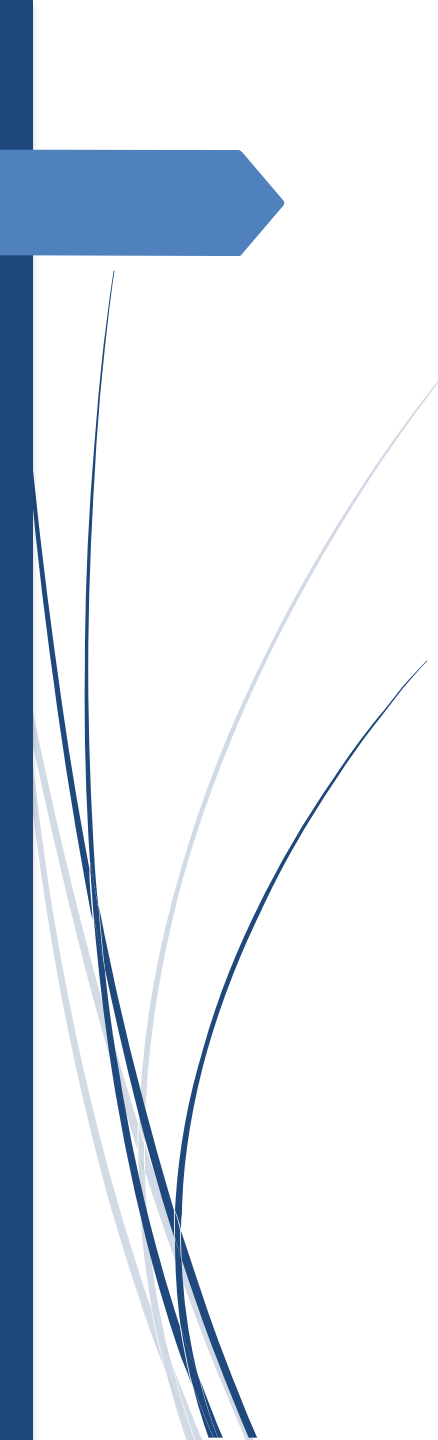
Izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:

- 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;
- 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;
- 3) održavanje javne čistoće na području općine;
- 4) lokalna groblja;
- 5) lokalni putevi i mostovi;
- 6) javna parkirališta;
- 7) parkovi;
- 8) tržnice i pijace;
- 9) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;

-
- ▶ određivanje imena ulica i trgova na području općine;
 - ▶ donošenje propisa o uslovima, izgradnji i održavanju spomenika, spomeničkih i sličnih obilježja od značaja za općinu;
 - ▶ osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - ▶ osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog odgoja i obrazovanja;
 - ▶ osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
 - ▶ utvrđivanje politike razvoja kulture, fizičke kulture, sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanje u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;

-
- ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;
 - analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;

-
- uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
 - uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine;
 - donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;
 - raspisivanje referendumu za područje općine;
 - raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
 - preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja;

-
- ▶ obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
 - ▶ obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
 - ▶ poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidenciju o nekretninama;
 - ▶ uspostavljanje organizacije mjesne samouprave;
 - ▶ podsticanje razvoja civilnog društva ;
 - ▶ zaštita životinja.

Povjeravanje javnih ovlaštenja

Obavljanje pojedinih poslova općina može , u skladu sa zakonom, povjeriti

- ustanovama,
- privrednim društvima,
- drugim pravnim licima i
- obrtnicima.

Vlastitom nadležnošću općine smatra se i **nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom**, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom

Vlastite nadležnosti Grada

(Grad sa 6 ili 9. Općina)

Grad ima vlastite nadležnosti utvrđene Ustavom Kantona Sarajevo.

Vlastitom nadležnošću Grada smatra se i nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom.

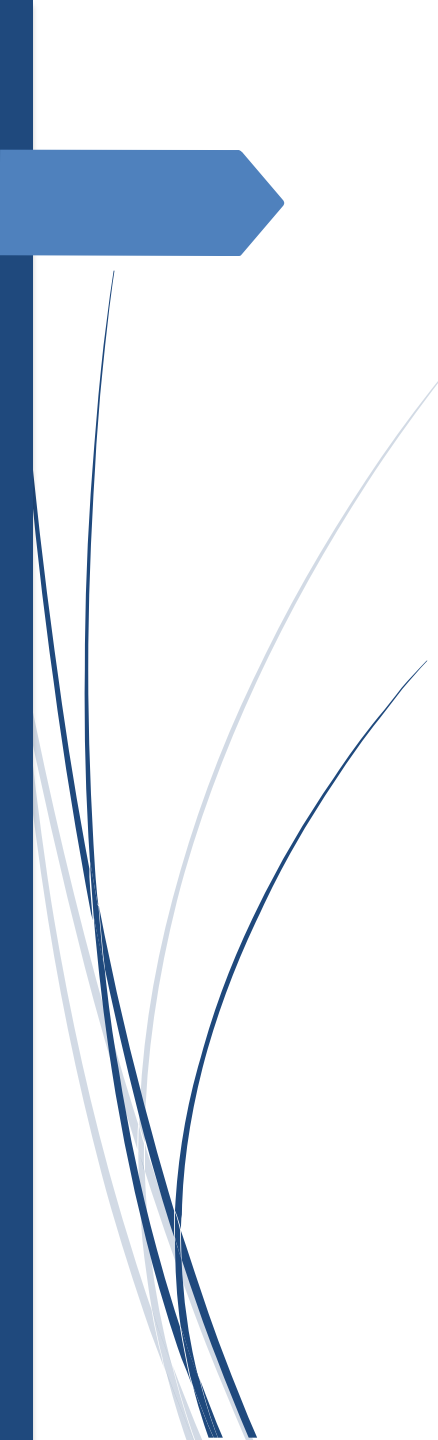
POJAŠNJENJE ALTERNATIVNIH RJEŠENJA

Organizovanje Grada sa **šest ili devet općina** omogućava utvrđivanje nadležnosti nad obavljanjem zajedničkih komunalnih infrastruktura u cjelini, jer one obuhvataju područje šest općina.

Organizovanje Grada sa **četiri općine** otežava prijenos navedenih nadležnosti, s obzirom da dio zajedničke komunalne infrastrukture nije na teritoriji Grada, pa bi trebala suglasnost dvije općine ili eventualno zajedničko obavljanje ovih nadležnosti od strane Grada, Općine Iliđža i Općine Vogošća.

Vlastite nadležnosti općine u sastavu Grada

- ▶ osiguranje i zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa ustavom;
- ▶ donošenje budžeta općine i organizovanje efikasne općinske uprave prilagođene općinskim potrebama;
- ▶ donošenje programa i planova razvoja općine i stvaranje uslova za privredni razvoj i zapošljavanje, rad dobrotvornih organizacija i unapređenje turizma;
- ▶ **utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora i zaštite okoliša na teritoriji općine:**

1. davanje prethodnog mišljenja na Prostorni plan Kantona, prostorne planove posebnih područja Kantona i urbanistički plan za urbano područje Stari Grad Sarajevo, Centar Sarajevo, Novo Sarajevo, Novi grad Sarajevo, Ilidža i Vogošća;

2. donošenje urbanističkih projekata;

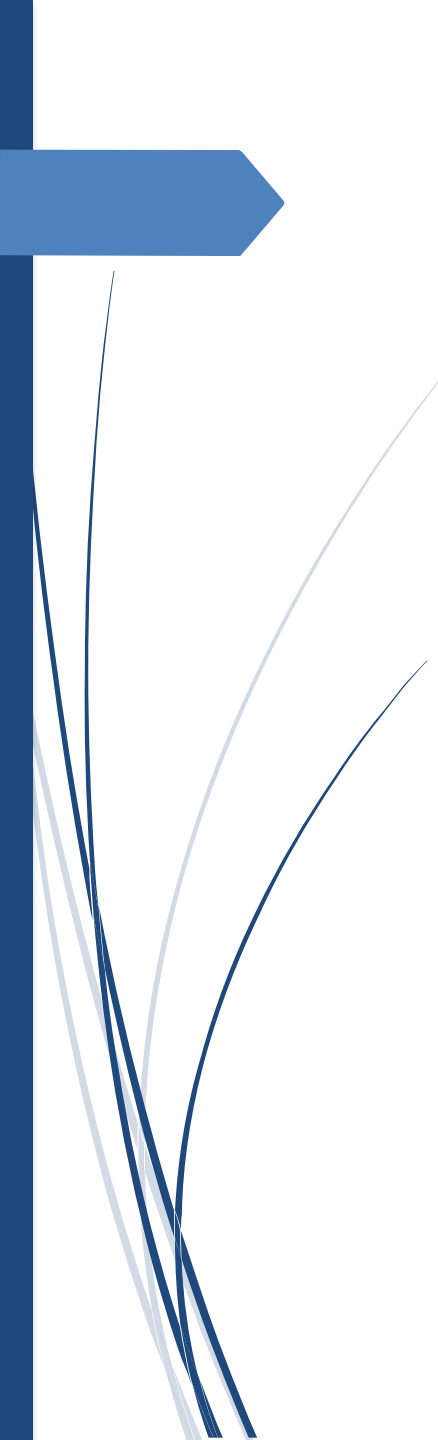
3. donošenje općinskog plana zaštite okoliša;

4. rješavanje u upravnom postupku u skladu sa zakonom

ALTERNATIVA prethodne tačke

➤ utvrđivanje i provođenje politike planiranja i uređenja prostora na teritoriji općine u skladu sa zakonom, donošenje općinskog plana zaštite okoliša i rješavanje u upravnom postupku, u skladu sa zakonom;

(tač.1. do 4. se brišu)

-
- ▶ odlučuje o raspolaganju stanovima u vlasništvu općine i visini zakupnine za korištenje stanova koji su u vlasništvu općine, obezbjeđuje sredstva za radove hitnih intervencija na stambenim zgradama na području općine u skladu sa zakonom,
 - ▶ uređuje i obezbjeđuje korištenje poslovnog prostora kojim upravlja, utvrđuje visinu naknade za korištenje poslovnih prostora u vlasništvu općine i vrši nadzor nad njihovim korištenjem;
 - ▶ utvrđivanje politike korišćenja i utvrđivanje visine naknada za korišćenje javnih dobara od interesa za općinu ;
 - ▶ utvrđivanje i vođenje politike raspolaganja, korišćenja i upravljanja građevinskim zemljištem;

-
- upravljanje i raspolaganje imovinom općine;
 - upravljanje prirodnim resursima općine i raspodjela sredstava ostvarenih po osnovu njihovog korišćenja
 - izgradnja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne/općinske komunalne infrastrukture:

- 1) lokalno vodosnabdijevanje, odvođenje i prerada otpadnih voda;

- 2) prikupljanje i odvoz komunalnog otpada;

- 3) održavanje javne čistoće na području općine;

- 4) lokalna groblja;

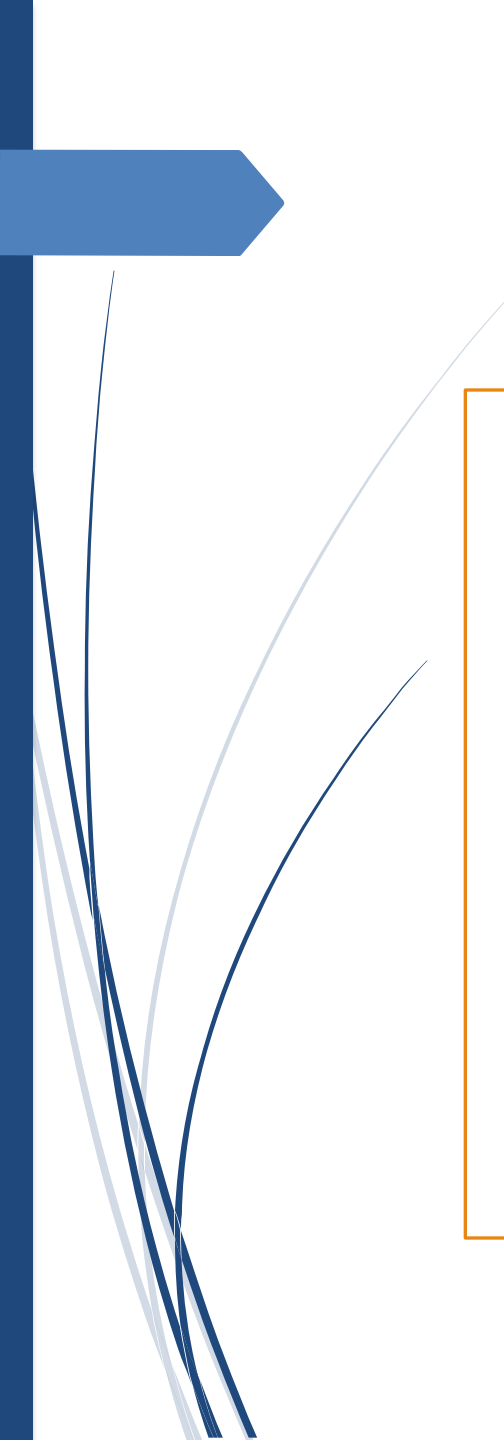
- 5) lokalni putevi i mostovi;

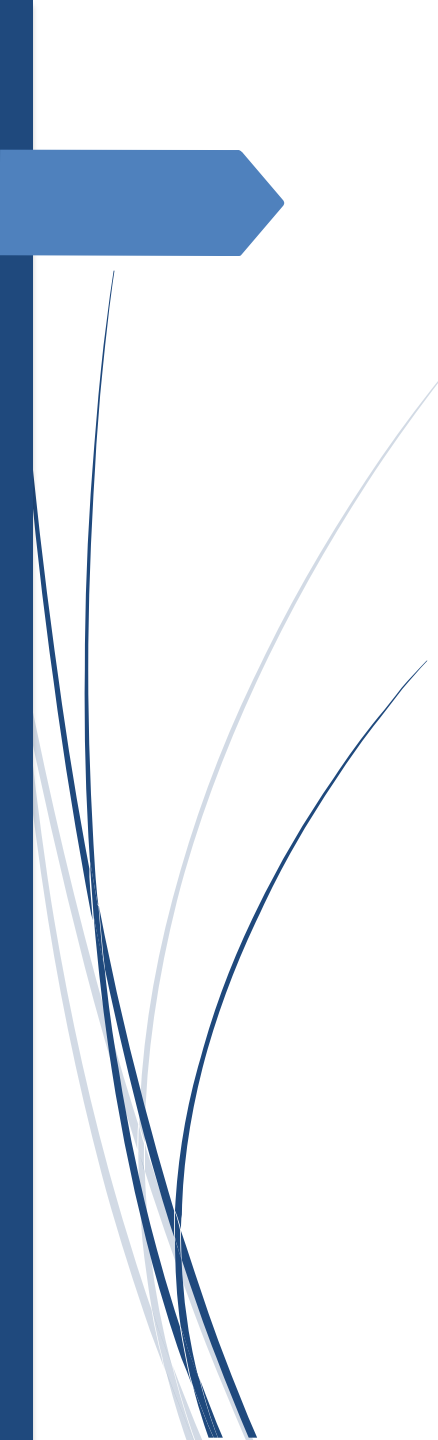
- 6) javna parkirališta;

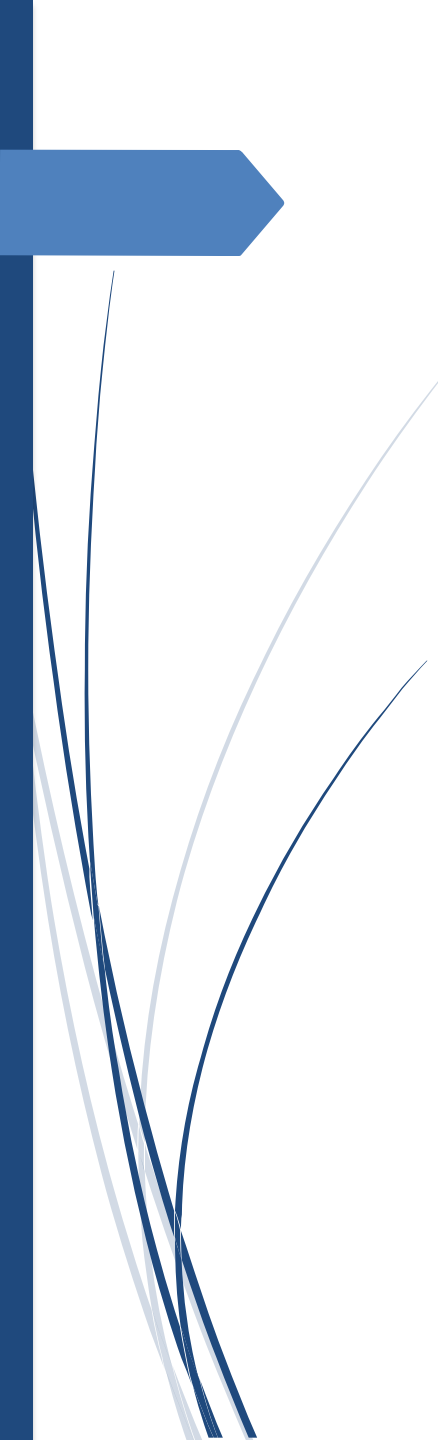
- 7) parkovi;

- 8) tržnice i pijace;

- 9) fontane, javne česme, javni toaleti i javni satovi, kao i drugi elementi urbanog mobilijara;

-
- osnivanje, upravljanje, finansiranje i unapređenje ustanova osnovnog i predškolskog odgoja i obrazovanja;
 - osnivanje, upravljanje, unapređenje i finansiranje ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta;
 - utvrđivanje politike razvoja kulture , fizičke kulture , sporta, odmora i rekreacije građana i organizovanje odnosno učestvovanju u organizovanju kulturnih i sportskih manifestacija i sportskih takmičenja od značaja za općinu;
 - ocjenjivanje rada ustanova i kvaliteta usluga u djelatnosti zdravstva, socijalne zaštite, obrazovanja, kulture i sporta, te obezbjeđivanje finansijskih sredstava za unapređenje njihovog rada i kvaliteta usluga, u skladu sa potrebama stanovništva i mogućnostima općine;

-
- analiza stanja javnog reda i mira, bezbjednosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema organima nadležnim za ova pitanja;
 - organizovanje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća;
 - uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih nadležnosti općine, kao i
 - inspekcijskog nadzora u oblastima građenja i komunalnih djelatnosti u obimu koji je utvrđen posebnim propisima o građenju i komunalnim djelatnostima;
 - donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti općine;

-
- raspisivanje referendumu za područje općine;
 - raspisivanje javnog zajma i odlučivanje o zaduženju općine;
 - preduzimanje mjera za obezbjeđenje higijene i zdravlja ;
 - obezbjeđivanje uslova rada lokalnih radio i TV stanica, u skladu sa zakonom;
 - obezbjeđivanje i vođenje evidencija o ličnim stanjima građana i biračkim spiskovima;
 - poslovi iz oblasti premjera i katastra zemljišta i evidencija o nekretninama;
 - uspostavljanje organizacije mjesne samouprave; ee)
 - podsticanje razvoja civilnog društva ;
 - zaštita životinja.

Povjeravanje javnih ovlaštenja

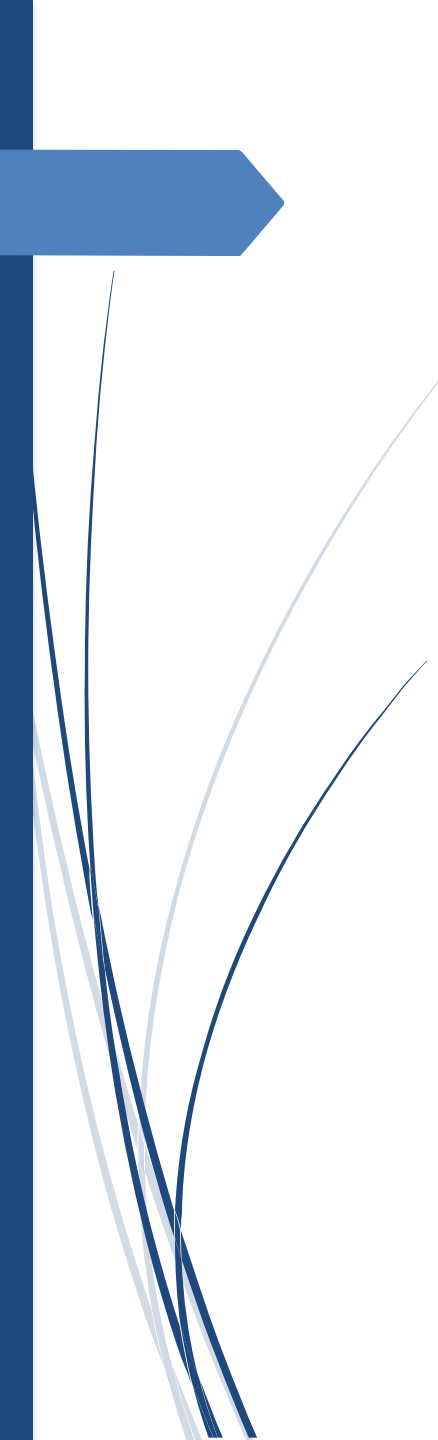
Obavljanje pojedinih poslova općina može , u skladu sa zakonom, povjeriti

- ustanovama,
- privrednim društvima,
- drugim pravnim licima i
- obrtnicima.

Vlastitom nadležnošću općine smatra se i **nadležnost ustanovljena ili predviđena zakonom**, osim ukoliko zakon ne odredi da neku nadležnost treba smatrati povjerenom

MEĐUSOBNI ODNOSI I SARADNJA GRADA I OPĆINA U SASTAVU GRADA

- **Zajedničko obavljanje nadležnosti i poslova**, putem zajedničkih organa, službi, organizacija i institucija s javnim ovlaštenjima i putem drugih vidova saradnje, a na osnovu istovjetnih odluka vijeća
- **Povjeravanje obavljanja djelatnosti**, sklapanjem sporazuma o povjeravanju obavljanja djelatnosti iz vlastite nadležnosti između Grada i općine u sastavu Grada, koji stupa na snagu nakon što ga potvrde Gradsko i općinsko vijeće.
- **Zajedničko djelovanje** na partnerskim osnovama. Organi vlasti Grada dužni su da razmotre inicijative, prijedloge i sugestije općine, i o svom stavu i preduzetim aktivnostima obavijeste općinu u roku od 30 dana od dana prijema inicijative, prijedloga ili sugestije

Konsultacije pri izradi propisa i odluka općina u sastavu Grada i Grada putem dostavljanja prednacrt propisa i drugih odluka, organizovanja zajedničkih radnih tijela za izvršenje određenih zadataka, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje

Konsultacije pri izradi propisa i odluka općina van sastava Grada i Grada prilikom donošenja propisa i drugih odluka iz vlastite nadležnosti, konsultuje se sa drugim općinama i s Gradom u najvećoj mogućoj mjeri, putem dostavljanja prednacrt propisa i drugih odluka, organizovanja zajedničkih radnih tijela, sastanaka, okruglih stolova i drugih oblika međusobne saradnje, radi harmonizacije prava i obaveza građana i pravnih lica i regulisanja drugih odnosa na ujednačen način.

U postupku pripreme propisa iz vlastite nadležnosti općine i Grad dužne su u najvećoj mogućoj mjeri konsultovati građane i upoznati ih sa propisima koji se pripremaju, putem organizovanja javnih rasprava u mjesnim zajednicama ili na drugi pogodan način određen svojim statutom.

Prenošenje nadležnosti donošenja propisa

Općine u sastavu Grada mogu prenijeti na Grad nadležnost za donošenje propisa iz vlastite nadležnosti općine, radi ujednačavanja obavljanja te nadležnosti na cijelom području Grada.

Radi harmonizacije propisa iz vlastite nadležnosti, načelnici općina u sastavu Grada mogu **usaglasiti prijedlog zajedničke politike u određenoj oblasti** iz samoupravnog djelokruga općine, te usaglašeni prijedlog uputiti općinskim vijećima na usvajanje.

Grad može prenijeti na općinu u sastavu Grada nadležnost za donošenje akata za provođenje propisa iz nadležnosti Grada, radi prilagođavanja gradskog propisa specifičnim uslovima i potrebama općine.

ORGANI OPĆINE I GRADA

- **Organi** - općinsko vijeće i općinski načelnik, Gradsko vijeće i gradonačelnik.
- **Organi uprave** općine i Grada osnivaju se na način i u skladu s načelima utvrđenim u federalnom zakonu kojim se reguliše organizacija organa uprave.
- **Nadležnosti i odgovornost** - imaju nadležnosti i odgovornosti utvrđene ustavom, zakonom i statutom
- **Međusobni odnosi organa** - Međusobni odnosi općinskog vijeća i načelnika, odnosno Gradskog vijeća i gradonačelnika ostvaruju se na način utvrđen zakonom i statutom.

MJESNA SAMOUPRAVA I NEPOSREDNO UČESTVOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

ČL.23. I 24.

- **Mjesna samouprava-** u općini ostvaruje se na način utvrđen zakonom i statutom općine.
- **Neposredno učestvovanje građana u odlučivanju:**
 - putem referendumima,
 - mjesnog zbora građana i
 - drugih oblika neposrednog izjašnjavanja, propisanih statutom općine i Grada, u skladu zakonom.
- Oblici, postupak i procedure neposrednog odlučivanja građana iz samoupravnog djelokruga općine i Grada i način podnošenja prijedloga i inicijativa građana, uređuju se statutom općine i Grada, u skladu zakonom.

JAVNOST RADA ORGANA LOKALNE SAMOUPRAVE

- **Mjere i aktivnosti** kojima se osigurava, razvija i jača javnost rada organa općine i Grada- dužni su utvrditi statutom
- **Oblasti u kojima se obezbjeđuje javnost rada**-Statutom i posebnim aktima organa reguliše se :
 - prisustvovanje građana sjednicama organa općine i Grada,
 - određuju predstavnici općinskog i Gradskog vijeća, načelnika i gradonačelnika nadležni za davanje obavještenja i informacija o obavljanju poslova organa i njihova odgovornost,
 - način podnošenja javnosti godišnjih izvještaja sa uporednim pregledom postignutih rezultata sa planiranim programskim ciljevima,
 - način obavještavanja i omogućavanja učešća građana u postupku pripreme i donošenja propisa i drugih općih akata i
 - druga pitanja, u skladu sa zakonom.

NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

- Nadzor nad primjenom ovog zakona vrše Ministarstvo pravde i uprave i Ministarstvo finansija Kantona, svako u okviru svoje nadležnosti.

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

- **Prestanak važenja dosadašnjeg zakona**

- **Usklađivanje kantonalnih zakona u roku od 12 mjeseci od stupanja na snagu zakona :**

- 1.Zakon o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 31/04 i 21/05-Ispravka),
- 2.Zakon o komunalnoj čistoći ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 11/97),
- 3.Zakon o imovini Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 6/97),
- 4.Zakon o koncesijama ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 27/11 i 15/13),
- 5.Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 26/08 i 21/09),
- 6.Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 10/04, 21/06, 26/08, 31/11 i 15/13) i
- 7.druga zakone kojima se određuju vlastite nadležnosti općine i Grada

Usklađivanje provedbenih propisa

Kanton je dužan da uskladi propise za provođenje zakona iz člana 29.ovog zakona u rokovima utvrđenim tim zakonima, a najkasnije u roku od dva mjeseca od njihovog stupanja na snagu.U roku od šest mjeseci od stupanja na snagu zakona:

1. Zaključak o cijenama parking karte ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 3/02),
2. Uputstvo o načinu uplate i trošenja naknada za korištenje javnih parkirališta i premještanja i čuvanja nepropisno parkiranih i zaustavljenih vozila u Kantonu Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 21/07).

Usklađivanje osnivačkih akata javnih ustanova i javnih preduzeća

Kanton, općine i Grad **sporazumom će odlučiti o načinu i roku preuzimanja osnivačkih prava nad javnim ustanovama i javnim preduzećima** čiji je osnivač Kanton, a osnivačka prava treba da preuzme općina ili Grad, vodeći računa o potrebi da se djelatnosti tih javnih ustanova i preduzeća nesmetano odvijaju u interesu građana, a posebno djece.

Donošenje kantonalnog zakona o raspodjeli javnih prihoda

- Kanton je dužan donijeti zakon u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona, s tim da njegova primjena počinje u narednoj budžetskoj godini.

Istovremeno prenošenje nadležnosti i finansijskih sredstava i preuzimanje državnih službenika i namještenika

► **Prenos poslova i nadležnosti** utvrđenih ovim zakonom, kao i odgovornost općine i Grada za njihovo obavljanje, počće istovremeno sa prenosom sredstava potrebnih za njihovo obavljanje i preuzimanjem državnih službenika i namještenika koji su do tada obavljali te poslove u organima Kantona.

► **Preuzimanje nadležnosti i državnih službenika i namještenika**

Općine i Grad dužni su preuzeti vlastite nadležnosti, kao i odgovornosti utvrđene ovim zakonom, kao i državne službenike i namještenike koji su obavljali te poslove, **na način i u rokovima u propisanim kantonalnim zakonima koji se usklađuju.**

► **Usklađivanje statuta i akata**

Općina i Grad dužni su da usklade svoje statute i druge akte sa ovim zakonom i kantonalnim zakonima, u roku od tri mjeseca od njihovog stupanja na snagu.

PRIJEDLOG DINAMIKE PREDLAGANJA I USVAJANJA AMNDMANA NA USTAV I ZAKONA

- Amandmani na Ustav Kantona Sarajevo – do kraja marta 2017. godine
- Nacrt Zakona o lokalnoj samoupravi – u roku od dva mjeseca nakon usvajanja Amndmana na Ustav Kantona Sarajevo;
- Prijedlog Zakona o lokalnoj samoupravi – do septembra 2017. godine;
- Nacrt Zakona o pripadnosti prihoda – u roku od dva mjeseca nakon usvajanja Amndmana na Ustav Kantona Sarajevo;
- Prijedlog Zakona o pripadnosti prihoda – do septembra 2017. godine.

MINISTARSTVO PRAVDE I UPRAVE

Mario Nenadić
tel. +38733562083